

GLAS

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka, Tržič — Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

Let izhaja vsak petek
kot tednik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredo in sobotah

Poklonili smo se njihovemu spominu

Iz vseh naših občinskih središč poročajo o komemoracijah ob letnici dnevu mrtvih. Pokopališča so oživila. Skora ni bilo človeka, da se ne bi poklonil spominu pokojnih, ki so pred nami živeli, delali, ustvarjali in se trudili na to, da bi mi lepše živeli.

Se posebna pozornost pa je veljala tistim, ki so nepričakovano, nasilno in prerano klonili v smrt. Krajevne organizacije v kranjski občini so organizirale mnoge komemoracije na grobovih padlih borcev in talcev. Kljub slabemu vremenu se je teh prireditve udeležilo veliko ljudi zlasti v Stražišču, v Naklem, v Senčurju, na Jerniku in v Cerkljah. Osrednja počastitev spomina mrtvih pa je bila na Trgu revolucije. Zagorela je žara, 20 praporov krajevnih organizacij ZB se je nagnilo pred spomenikom in godba Svobode je igrala žalostinko. Predsednik ZB občine Kranj Vinko Kepić je v svojem govoru omenil 884 žrtev na svobodo te občine in ob tem opozoril prisotne, da z današnjim delom uresničimo tisto, za kar so padle žrtve. Med programom, ki ga je izvajal pevski zbor »F. Prešern« so zastopniki in delegacije krajevnih organizacij in kolektivov položili vence pred spomenik.

Osrednja žalna svečanost v radovljici občini je bila v Begunjah, ki so veljale pred dvajsetimi leti za simbol smrti in trpljenja. Na grobišč talcev je govoril Zdenko Dolinar. V programu pa so sodelovali pionirji iz Begunj in Radovljice, vokalni oblat in godba iz Lesca. Prav tako je bila komemoracija v Dragi in ob skupni grobnici v Radovljici, kjer je poleg drugih žrtev padlih po Jozu Gregorčiču. Tudi v Bohinjju, v Gorjah, na Bledu, na Bohinjski Beli in v Podnartu so bile komemoracije. Solska mladina v sodelovanju z organizacijami ZB je strasila vse grobove in prižgala večje padlim.

Na tržičkem pokopališču, kjer je pokopanih mnogo padlih borcev, je govoril Mato Mežek. Orisal je napore in cilje tistih, ki so izgnali življenja in opozoril zlasti mladino.

Nadaljevanje na 2. strani 1

Komemoracija ob dnevu mrtvih na Trgu revolucije v Kranju

Kooperacijsko sodelovanje v kmetijstvu

Doslednejša realizacija pogodb

Kooperacija naj omogoči večjo proizvodnjo, hitrejši prehod v specializacijo in intenzivnejši premik iz naturalne v blagovno proizvodnjo

V zadnjih letih se je dejavnost kmetijskih zadrug na splošno usmerjala v organizacijo lastne kmetijske proizvodnje in v pogodbeno sodelovanje z individualnimi kmetijskimi proizvajalci. Kakšno je bilo razmerje med enim in drugim, je v celoti težko oceniti, ker je bila to povsem specifična zadeva posameznih kmetijskih zadrug. Na splošno pa veljajo, da je bilo na Gorenjskem določen čas čutili nekakšno zatijše pri nadaljnjem razvoju kooperacijskega sodelovanja in pri izpopolnjevanju njegovih vsebinskih in organizacijskih oblik. Kljub napredku pa je še danes očitno, da je v pogodbenem sodelovanju še precej pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba v prihodnje odpraviti.

tijski pridelek, ga kmetje kljub sklenjenim pogodbam radi prodajajo mimo kmetijskih zadrug; v nasprotnem primeru pa seveda odločno vztrajajo na sklenjeni pogodbi. Kot tak ilustrativen — torej ne izjemen primer — je na primer pogodbeno sodelovanje za proizvodnjo 60 ton čebule, ki ga je jeseniška kmetijska zadruga sklenila s privatnimi kmetijskimi proizvajalci.

Določene ali dnevne cene

Iz samih razprav na pristojnih mestih o pogodbenem sodelovanju v kmetijstvu povzemamo, da je bilo vprašanje cen — fiksnih (določenih) ali dnevnih — pri sklepanju pogodb vedno dokaj aktualno.

Nekaj konkretnih rezultatov

Pogodbeno sodelovanje za vzrejo oziroma pitanje živine pri kmetijskih zadrugah na Jesenicah še ni bilo realizirano. Nadaljevanje na 2. strani 3

Preveč samo enostransko

Izkušnje gorenjskih kmetijskih zadrug govore, da individualni kmetijski proizvajalci kooperacijsko sodelovanje pojmujejo še vedno le preveč enostransko; ali z drugimi besedami — dosledno realizacijo pogodb zahtevajo le takrat, kadar jim to še posebno koristi. Če je na trgu veliko povpraševanje za posamezen kme-

Poliski gostje na Gorenjskem

BOHINJ, 3. novembra — Delegacija Vsepoljskega komiteja fronte narodne enotnosti, ki je med svojim 12-dnevnim bivanjem v naši državi v soboto prispela v Slovenijo, je danes obiskala tudi Bled in Bohinj. V hotelu Zlatorog v Bohinjju so bili gostje v današnjih zgodnjepopolidanski urah na kosilu. Iz Bohinjja je delegacija zvečer odpotovala v Beograd.

Podatki o družbenem standardu v kranjski občini

Prihodnje leto več stanovanj

Vsekakor so stanovanja eno izmed osnov družbenega standarda. Za čim uspešnejše reševanje stanovanjske problematike so zato pri občinskem sindikatem svetu v Kranju formirali poseben sklad, v katerega gospodarske organizacije vlagajo sredstva za gradnjo stanovanj. Tako naj bi do njih prišli tudi delavci manjših kolektivov, ki ne morejo sami organizirati stanovanjske gradnje.

Vendar pa imamo delovne organizacije, ki že nekaj let niso prispevale sredstev v ta sklad, toda njihovi delavci kljub temu zasledijo stanovanja, ki bi sicer upravičeno sodila drugim. Tudi stanovanjski sklad občine s svojimi 250 milijoni dinarjev nima izdelanega perspektivnega načrta stanovanjske gradnje v tem smislu, da bi imel posameznik jasno sli-

ko, kako in kdaj bo prišel do svojega stanovanja — Po podatkih sklada je bilo lani na novo vseh 449 stanovanj, letos celo manj (418), medtem ko jih bo prihodnje leto 540. Namesto da bi bilo vsako leto več stanovanj, je »krivulja« nazobčana (eno leto več, drugo manj), naslednje spet več in potem spet manj...), po čemer se vidi, da stanovanja

praktično začno graditi vsako drugo leto.

S tem v zvezi pa nastaja še en problem. In sicer tisti delavci, ki se vozijo na delo zato, ker v mestu ne morejo dobiti stanovanj, dobijo prav toliko povrnjenih sredstev za vožnjo kot tisti delavci, ki so v obliki posojil dobili sredstva za individualno gradnjo stanovanj izven mesta. Na kranjskem občinskem sindikalnem svetu sicer menijo, da je to pravilno, vendar pa so investicije za individualno gradnjo hiš nesmotrno naložene, ker s tem iz leta v leto povečujejo stroške za prevoze. — 2.

Razgovor o komunalnih zadevah v občini Kranj

Zaostanki pri popravilu cest

Sveti občinskih skupščin vse bolj pridobivajo na svojem pomenu in njihova vloga, ki jo imajo kot organi družbenega upravljanja v komuni, se je že dodobra utrdila. Da bi predstavili vsaj del dejavnosti teh organov, bomo objavili več razgovorov z njihovimi predstavniki. Seveda smo morali zaradi velikega števila svetov izbrati le nekatere.

Tokrat objavljamo krajši razgovor s predsednikom sveta za stanovanjske in komunalne zadeve občinske skupščine Kranj MILETOM VOZLOM.

Katerim komunalnim problemom je svet posvetil največ razprave?

Svet za stanovanjske in komunalne zadeve je imel v času svojega delovanja nekaj sej. Na eni izmed prvih je obravnaval izvršitev družbenega plana komunalnih del za leto. Ugotovil je, da dela na popolno potekajo tako, kot je bilo predvideno v družbenem planu. Prišlo je do zaostankov pri popravilu cest. Zaradi hude zime so bile ceste spomladi zelo poškodovane in je bilo zato izredno veliko popravil. Delno so ta dela zavrla rekonstrukcije in nepredvidena nujna dela cestnega podjetja.

V tem času poteka več del, ki bodo opravljena do konca leta. Tako na primer ureditev sodobne razsvetljave na Gaštevskem klančniku in urejanje več cest v mestu in bližnji okolici, dograjevanje železnice kopališča itd. Svet je razpravljal tudi o mestnem prometu, o obliki in progi, ki pa seveda niso dokončne in bosta tako svet kot tudi avtobusno podjetje upoštevala predloge občanov.

Ali so pripravljena sveta vedno upoštevana?

Pretežno del komunalne dejavnosti zajema družbeni plan. O njej svet razpravlja preden je predložen občanom in preden se sprejme občinska skupščina. Če se porodi potreba po nepredvidljivih delih ali če svet ugotovi, da je treba opraviti to ali ono delo, se edina morebitna ovira materialna sredstva. Če je denar na razpoložljiv, je tudi sklep uresničen, drugače pa seveda ne more biti.

Kaj menite o sestavi sveta?

Sestava sveta je dober. Člani se se pretežno dobro udeležujejo razprav o posameznih zadevah so temeljite in so tako sklepi dobro premišljeni.

Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ●

Niti mrtvim ne da miru! Tako bo morda dejal kdo. Vendar ne gre pri tem za odnos do mrtvih, marveč za skrajno nezaupanje med nami — živimi. Zgodilo pa se je res na pokopališču ob pripravah na dan mrtvih.

Ni ni pomagalo. Slišati je bilo udarce, rožljanje z verigo, ki se je končalo z žvenketanjem ključa v ključavnici. Res svojevrsten primer na pokopališču! Tisoče drugih gujem. Toda meni nič ne reče, saj drugi ljudje po odhodu tega moža — ka povedali.

*Kar za malo se mi zdi. Tu zraven imam tudi jaz grob, ki ga nameravam priložiti. Toda meni nič ne reče, saj drugi ljudje po odhodu tega moža — ka povedali.

Z značajem tega človeka. Te večkrat je bil na sodišču, kjer se je tožaril zaradi poti in prehoda, zaradi nekega peska ob reki, zaradi nekaj dno odšel iz gozda in podobno. Tudi vrtarji v podjetju ga že predobro poznajo po teh slabostih. Odnasel je material, orodje... Samo zato, ker ima številno družino, ga niso odpustili.

Oh vsem tem se je zdelo, da je z njegovo kočaro privezano tudi del njegove vesti. Njegovo nezaupanje do okolice je bil samo delček njegovega gledanja na politično in splošnost tujje lastnine. Vsekakor pa prav tako nezaupanje do okolice lahko samo spodbuja morebitne nepravde težnje posameznikov. — K. M.

»Privezana« vest

Ljudi se ni posluševalo verig in je v dobri veri in zaupanju do okolice pač tam prepustilo bogate kočare, velike lepe vaze, osamljene šopke rož itd. Morda pa je ozadije tega nezaupanja prav v tem, kar so pazim. Morda sem mu že jaz smljiv. Pred menoj molči in privzeto svoje kočaro, se je prizadevalo pritoževal nekdo. Kot je to povedal o nezaupljivem možaku, se privezovanje kočare dokaj ujema

mali oglasi • mali oglasi

prodaj

Prodaj zelje, 1000 kg korenja in vse tisoč kg krompirja. Janez Godnov, Čadovlje 6, Golnik 4417.

Prodaj hlšo v bližini Kranja v drugi fazi gradnje. Naslov v oglasnem oddelku 4418.

Prodaj dobro kravo, 9 mesecev brejo. Flister, Ovsišče 14, Podnart 4419.

Ugodno prodaj dobro ohranjeno kuhinjsko opravilo. Cesta na Klanc 19 4420.

Prodaj kuhinjsko kredenco, električni kuhalnik na tri plošče, posteljno mrežo in violino. Trača 13, Velesovo 4421.

Prodaj ali zamenjam za dvosedezni moped lambretto 150 cm v vzornem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 4422.

Prodaj dobro ohranjeno lambretto 150 D za 90.000 din. Kobi, Kranj, C. I. maja 53 4423.

Prodaj 2 plašča »Pereli« z belim robom, 2 zračnici, 4 firole za FIAT 1100. Naslov v oglasnem oddelku 4424.

Prodaj pločevinasto kad 1,90 m. Zerovnik, Valburga 14, Smlednik 4425.

Prodaj še dobro ohranjeno staro ostroje, primerno za drvarstvo ali garažo. Poizve se v gostilni Bohinc, Milje 15 4426.

Prodaj krmilno peso in korenje. Predosije 3 4427.

Prodaj prašiča za pitanje. Dvorje 36 4428.

Prodaj 1500 kg cementa. Našel sem tudi moško kolo na Visokem, lastnik naj se javi. Marjan Karun, Visoko 44 4429.

Prodaj večjo količino jabolk po ugodni ceni. Senturška gora 20 4930.

Prodaj novo kredenco. Kranj, Strazišče, Pot na Jošta 14 4931.

Prodaj dobro ohranjeno spalnico s posteljnino in kavčem za 90.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 4932.

Prodaj planinsko znanke »Hupfolds Phonollast«. Anica Bizjak, Kranj, C. kokr. odr. 18 pri Vodnem stolpu 4933.

Kupim trifazni števec. Zalog 76, Cerklje 4936

ostalo

Dežnikar Janez Jenko, Prošerno-va 21, Jesenice obveščam prebivavce Jesenic in okolice, da sprejemam dežnike vseh vrst v popravilo 4937.

Dne 20. oktobra sem našla usnjeno moško rokavico na Mlaki. Kokrica 163 4938.

Dne 30. 10. 1963 sem izgubil od Mengša do Kranja hidravlično dvigalo. Jože Naglič, Klavnica Kranj (Šofer) 4939.

Od Kranja do Primskega sem v ponedeljek izgubila zgornjo zobno protezo, očala, glavnik in dve denarnici. Prosim proti nagradi vrniti. Naslov v oglasnem oddelku 4940.

Najdena je bila zapesna ura. Dobi se: Nartnikova 1, Labore 4941.

Oddam toplo garažo na Zlatem polju. Ponudbe poslati v oglasni oddelku 4942.

Komunalna banka Kranj prodaj rabljeno pisarniško pohištvo (blagajne, pisalne mize in drugo). Ogled vsak dan od 7. do 11. ure 4102.

AMD Šenčur obvešča, da se prične tečaj za šoferje amatere A in B kategorije v ponedeljek, 4. novembra, ob 17. uri v društvenih prostorih 4106.

Kmetijsko gospodarstvo Kranj daje v pogodbeno rejo plemenske telčke in bikce za pitanje 4943.

Sveže in higijensko pakirano goveja, telečje in svinjsko meso dobite brez čakanja v trgovini Delikatosa Kranj 4945.

Domaći keksi so še vedno specialiteta Delikatosa Kranj 4945.

Poceni dobite dobra vina v trgovini Delikatosa Kranj 4945.

objave

AMD SKOFJA LOKA obvešča zainteresirane, da sprejema kandidate za šoferje AB kategorije v tečaj do 1. 11. 1963, ker se bo potem tečaj pričel. Prijave pri tov. Jesenovcu v prodajalni PEKO Skofja Loka.

Tečaj za mopediste pri AVTOMOTO DRUŠTVU SKOFJA LOKA se bo pričel v najkrajšem času. Prijavite se pri tov. Jesenovcu v trgovini PEKO, Skofja Loka do 1. 11. t. l.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega JANEZA SENKA se najprizrečneje zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso izkazano pozornost, ki so jo izkazali našemu dragemu očetu med dolgotrajno boleznijo, posebno pa ob izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ata.

Zahvalujemo se inštitutu za TBC Golnik in onkološkemu inštitutu v Ljubljani za ves trud, da bi nam ata čimdlje ohranili. Iskrena hvala tudi vsem, ki so obsuli njegov prerani grob s cvetjem in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Gasivskemu društvu Primskega pa smo dolžni prav posebno zahvalo za spremstvo in organizacijo pogreba.

Iskrena hvala tudi gospodom duhovnikom za spremstvo.

Kranj, dne 3. novembra 1963
Zalujoči družini Senk in Tomše

Kranja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letna 1000, mesečna 110 dinarjev. Cena posameznih števil: ponedeljek - sredo 10, sobota 20 din. Mali oglasi: za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

Turistična agencija »IZLETNIK« Kranj.

priljeza za 29. november naslednje izlete:
Enodneveni izlet po Koroških in v Trst.
Dvodnevni izlet v Trst in Benetke.
Sprejemamo naročila za domače izlete.
Rok prijave za inozemske izlete je do 15. novembra 1963.
Vse informacije dobite v poslovalnici »Izletnika« Kranj, Koroška 4.

Kmetijsko gospodarstvo Kranj

sprejme v začasno delovno razmerje
VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV
za urejanje parkov in nasadov v mestu Kranju in za transport pridelkov v šenčurju. Delo lahko nastopijo takoj.
Informacije dobite v personalnem oddelku uprave v Kranju, Cesta JLA 2 (na kinom Center).

LOTO

Začasno poročilo za 44. kolo leta Zrebanje je bilo 30. oktobra 1963
Izrebane številke: 18, 26, 27, 36, 43, 47 in dodatna 14

PETICA	2.268.661
CETVORKA	11.503
TROIKA	636
CETVORKE	
● Radovljica (1)	
72-0-233013/4	
TROJKE	
● Bled 73	
291439/4	291444/4
● Domžale 28	
K 760139/4	K 760146/4
● Jesenice 39	
J 614607/4	J 614616/4
K 782462/4	K 782463/4
K 782463/4	K 782464/4
K 782468/4	K 782472/4
K 782490/4	K 782507/4
K 782516/4	K 782522/4
K 782553/4	K 782577/4
K 782585/4	
● Kranj 46	
O 224306/4	O 224313/4
O 224336/4	
● Radovljica 72	
O 233007/4	O 233021/4
O 233032/4	O 233035/4
O 233037/4	O 233037/4
O 233041/4	O 233071/4
O 233073/4	O 233080/4
O 233082/4	O 233087/4
O 233090/4	
● Skofja Loka 88	
O 235013/4	O 235018/4
K 796994/4	K 796996/4
K 796998/4	

Dokončno poročilo za 43. kolo leta (Zrebanje 23. oktobra 1963)
Petorke 467.144 din
Cetvorke 10.201 din
Trojke 544 din
Rok za izplačevanje do 30. decembra 1963

VAZNO OBVESTILO

POTROŠNIKOM DOLINE KOKRE IN JEZERSKEGA
Obveščamo cenjene potrošnike Jezerskega in doline Kokre, da je od 26. oktobra 1963 dalje odprta mesnica na Jezerskem vsak dan, razen ponedeljka in četrta od 8. do 14. ure, v petkih in sobotah pa do 16. ure.
Od tega dne ne bomo več oskrbovali to področje samo dvakrat tedensko kot doslej, ampak lahko nabavite meso v vseh navedenih dneh.
Zadtili smo našega poslovođa, da naveže stike s potrošniki doline Kokre in oskrbuje na prikladnejši način. Preskrboval vas bo iz jezerske mesnice. Meso vam bo pošiljal na podlagi predhodnega naročila, ki ga lahko oddate v gostilni ARNEZ, Sp. Kokra, v trgovini pri KAMNOLOMU in v trgovini na FUZINAH v Zg. Kokri. Priporočamo, da nabavite polivinilaste vrečke, vanje položite na listku napisano naročilo, popoldne pa, ko se bo vračal, bo naročeno meso dostavil na dogovorjeno mesto.
Se priporoča kolektiv »KLVNICE KRANJ«

Jugoslovanska loterija

Poročilo o zrebanju 22. kola srečk, ki je bilo 31. oktobra 1963.

Srečke s končnicami	so zadele	dobitek din
00		1.000
10		800
01230		40.000
1		400
45231		80.400
455931		400.400
12		800
32		600
52		1.000
842		10.000
22192		40.000
23452		41.000
88102		40.000
098602		2.000.000
33		2.000
53		600
73		800
11343		40.000
33363		60.000
34703		60.000
45403		40.000
274123		600.000
04		1.000
4634		20.000
28054		80.000
30744		40.000
38474		80.000
44254		80.000
46314		40.000
61744		80.000
91534		60.000
85		20.000
6645		20.000
20855		60.000
31695		80.000
84895		60.000
180325		600.000
196415		400.000
36		600
56		600
096		4.000
01166		80.000
09496		40.000
29536		100.600
77166		100.000
097396		400.000
164096		5.004.000
7		400
08087		60.400
K 782463/4		60.400
71377		800
68		800
458		4.000
17648		60.000
26368		80.800
52818		40.000
36418		80.000
87198		200.000
276068		400.000
517018		1.000.000
29		600
189		8.000
02089		80.000
05049		60.000
99639		60.000

GRAND HOTEL TOPLICE BLEJ

prodaja
STARO POHIŠTVO
Interesenti si pohištvo lahko ogledajo v skladišču hotela vsak dan od 7. do 15. ure, in to do 15. novembra 1963. Ponudbe so lahko tudi pismene.

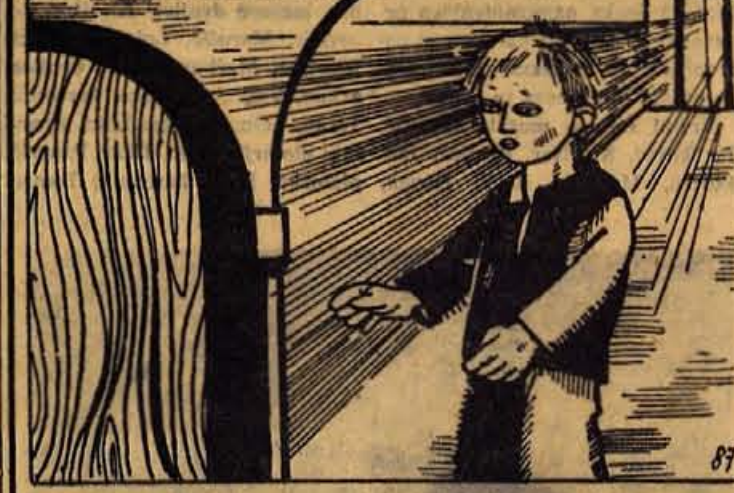
„Ne obračaj se sinko“

85. »Kje pa je ta »podmornica«?« je vprašal mojster. — »V kleti. Saj res, najprej greva tja, tam se je pokvarilo stikalo, ki nam ga lahko popravite,« je hitro rekel Zohar. »Ali imate kaj, s čimer bi se lahko popravil vžigalnik?« ga je prosil Zohar. »Ti imaš vžigalnik?« se je začudil mojster. »Mar kadliš?« — »Ja, če imas kaj, mi dasto eno?« — »Tudi jaz nimam cigaret. Pozabil sem jih. Jih greš kupiti?« — »Seveda, samo denar in bone mi moraš dati.« — »Tu imaš. Preden greš, mi daj ključ od »podmornice«, da lahko začnem delati.«

86. Ko je mojster odklenil vrata, je zagledal na trinožnem stolčku dečka, ki se je z rokami držal za visoko vzdano okno »podmornice« in gledal skozenj. Koj zagledal mojstra, je skočil z okna. »Za dom pripravljen!« je strumno pozdravil. Mojster ni odgovoril na ta pozdrav, ampak je rekel: »Nisem inšpektor! Prišel sem samo nekaj popraviti.« — »Izvolite, mojster,« je dejal deček. »Pri tebi je precej temno. Kako pa se pišeš?« je vprašal mojster. »Novak, Zoran, Novak,« je veselo povedal mali.

87. Mojster se je razveselil. Gledal je malega Zorana Novaka in so mu smejal. Tudi Zoran je neprestano gledal mojstra. Čez nekaj časa mu je mojster rekel: »Reci cvrček.« Zoran je brez pomisleka rekel: »Cvrček.« — »Kaj pa »cvrček, cvrček?« Babica se je zaradi tega »cvrčka« vedno jezila. Vi se smejete, je govorila, moj Zoran pa še v petem letu pravi »cvrček«. Nočem, da bi bil mutast. Zoran, lepo reci, mili moj, reci cvrček! Mojster se je smejal. »Oče!« je tedaj tiho rekel deček.

in žvižganje vetra. In sredi tega žvižganja so za gričem, kamor je korakal oddelk, nenadoma zaslišali divje streljanje z brzostrelkami.

CETRTO POGAVLJE

Patrolja je prva odkrila Nemce. V nepočetem pšeničnem polju, ki ga je prekrival sneg, so se prikazovale glave, druga za drugo. Kakor črna, zvita in nenačakomerna veriga so se približevale po snegu...

Glave s čeladami... ramena... in zatem v rokah brzostrelke. Vse se je počasi prikazovalo iz polja — tako so se približevali Nemci. Z Mostovojem so bili štirje vojniki njegove patrolje. Z razkrcenimi nogami so ležali v zmrzjeni kotanji. Vsi so napeto prežali. Potem so ostali le trije; Mostovoj je poslal enega izmed vojakov, da bi obvestil oddelk. Veter je pihal z nemške strani, in če so prisluhnili, je bilo slišati korake in šelestenje odmrlih bilk, po katerih so brodirali Nemci. Morda se jim je tudi le zdelo. Vojak, ki je ležal zraven Mostovoja, je s suhimi ustnicami nenehno lizal sneg s tal ter se ogledoval po dolini, od koder je bilo slišati glasno ropotanje goseničarjev. V daljavi je vzletela raketa, kot iz oblakov, vendar ni dosegla gričevnega grebena, pa osvetlila le rob nizkega neba. Pod razsvetljenim nebom je bilo jasno videti Nemce, ki so se približevali po zemlji. Blizal so se, vodilo jih je hrumenje goseničarjev. Mostovoj je pričel šteti na levem krilu in preštel dvanajst glav, preden je raketa ugasnila.

Z zobmi je potegnil rokavico z desnice in prizel hladno brzostrelkino kopito k licu, pomeril nekajkrat sem ter tja in se zatem oprl na komolce. Nemci so se še vedno blizali — črne, sklonjene sence so se premikale desno od njegove muhe. Nekateri so spolzeli mimo, drugi so bili le še za streljaj daleč.

V sredini pobočja je v tem trenutku stal goseničar in z vitlona vlekel navkreber top. Na gosenici je čepel voznik Nikitenko v črnih, umazanih oljnatih polstevnih škornjih. Ze drugič so jim zamenjali podplata.

Gregorij Baklanov

Mrtvi ne poznajo sramu

Tudi v najhujšem mrazu, ko so se obujki lepili na podlogo v čevljih, je Ušakov nosil vselej par lahkih usnjenih škornjev in obročlo kučmo kubanskih kozakov. Tudi prek ušes je ni potegnil. Privoščil si je, da je tu in tam z rokavicami podrgnil ušesa.

Krivolejn je bil povprečen človek in v hudem mrazu ga je pač težko v ušesa. Tega ni smatral za zločin. Toda po nevladnem sodniku, ko je moral sporočiti, da njegova baterija ne bo pripravljena za premik ob določenem času, je želel popraviti slab vrt. Med korakanjem, sredi hrupa goseničarjev in topov, je imel občutek, da je večji in močnejši, in tako je pozdravil tovariša mojstra.

Ušakov se je obrnil. Imel je mračen obraz. Poveljnik druge baterije se je videl v izrazu Ušakova kot v zrcalu, z neizprosno jasno, prav takšen, kot je bil v resnici: ne več mlad, inteligenčen in napreten človek z zimsko čepico, privezano pod brado, ki si je prizadeval, da bi ga smatrali za pravega borca s fronte. Kako je pred poveljnikom dvignil ramena, kako je pozdravil... tako nam ga je bilo, da bi skoraj zastokal.

Ušakov ga je takoj pozdravil. Sredi skrbi, ki so ga težile, je šlo le za breme, ki ni ostalo dolgo v spominu.

»So vedno nisem slišal, kaj meni načelnik štaba!« je ponovil pa čez rok se dalje na hrbtni. Veter je prhotal s krajci plašča po pšeničnih škornjih Ušakova.

»Po obstoječih obvestilih,« je dejal Išenko, »bi moral biti sovržnik zdaj nekje okrog Staraje in Nove Tarasovke. Do tja naj bi prideli.«

Kljub prizadevanju je odgovor zvenel nezanesljivo. Ušakov je smal nezanesljivost.

»Pametnega načelnika štaba imami!« se je navdušil pa pogledal Išenku v oči. »Sicer ni preveč bojeviti, zato pa ima glavico, in še kakšno!«

Ušakov se je zdelo, da ga Išenko razburja, toda v resnici ga je vznemirjal nejasni položaj in pokrajina, ki je bila zanj na vseh koncih hudo neugodna. Pred vsemi je poslal je poveljnika drve baterije in topničarje s krampi in lopatami, da bi izkopali položaje. Če bodo prvi prispeli tjakaj, prej kakor Nemci, bodo lahko sprejeli spopad s tanki, četudi bi bil prav močan. Ušakov je sam izbral položaje, kjer naj bi sprejeli sovražnika. Toda kaj, če bi oddelk ne prispel pravčasno... Ušakov je pogledal v dolino. Tjakaj, na drugo stran kotanje, je prispela nebojnjena kolona — goseničarji in top, ki sta presegala globok sneg; zatem sta v gostem snežnem metežu spet pričela plezati navkreber po deloma zaledenem pobočju, pri tem pa ju je lastna teža skoraj potegnila v globino. Če bi tanki presenetili Ušakova med pohodom, sploh ne bi mogel streljati, kajti topove bi morali z vrvmi šele potegniti navkreber pa zatem z zategnjenimi zavorami »spustiti navzdol po pobočju. Nenačakni občutek nemoči ga je vznemirjal. In jezo spričo tega dejstva je zill na Išenka.

»No, kakšna »obstoječa obvestila« imamo razen teh?« Premikal je prste na hrbtni. Obraz z majhnimi očmi in debelimi ustnicami je bil rdeč od vetra in zdel se je posmehljiv.

Toda še preden je Išenko utegnil odgovoriti, je Ušakov zagledal Vasiča, ki se je blizal po pobočju. Najbrž je nekje padel, kajti med hojo je snel čepico in otepal sneg z uniforme.

»No, komisar, kakšen se ti zdaj položaj?« je že od daleč povprašal Ušakov. Vasič je — težko dihaje po vzpenjanju — stopil bliže, počakal nekaj trenutkov, dokler vojaki niso šli mimo, pa dejal s pridruženim glasom:

»Tamle spodaj leži na nosu zadet oklepni tovarnjak.«
»Kaj? Nemški oklepni tovarnjak?«

»Ne, eden naših. Ni dolgo, kar jo je izkupil...«

Ušakov je pozorno motril Vasiča. Nekaj časa je bilo v tišini slišati oddaljeni trusč goseničarja, težko dihanje korakajočih mož

